

Until the black is more, etc.

עד שירבה השחור כולי -

Overview

The **ברייתא** states the view of ר' יהודה that a קטנה can be ממאן until the black is more than the white. This would seem to imply that there needs to be sufficient pubic hairs (black) that it is more readily seen than the skin (white). תוספות questions whether the גירסא is על הלבן or not.

אית דלא גרסי על הלבן משום דאמרינן בפרק בא סימן¹ (נדה דף נב, א ושם) -

Some texts **do not read** 'על הלבן', since פרק בא סימן states in מר עוקבא that when ר' - עד שירבה השחור stated יהודה -

לא שירבה ממש אלא כדי שיהו שתי שערות שוכבות² ונראה כמו שירבה שחור -

It does not mean that there should be much hair, rather it means that there should be **two hairs** that are long enough so they can be lying flat, so it appears as if there is much black hair -

ועל הלבן משמע יותר מן הלבן -

However, stating שירבה השחור על הלבן implies that the hair (black) is more apparent than the white (skin), and according to מר עוקבא it is not so -

שירבה השחור על הלבן: offers an alternate explanation of תוספות

ורבינו חננאל פירש על הלבן שהשערות סמוך לבשר הם שחורים ובראשם³ לבנים:

And the ר"ה explained that ירבה השחור על הלבן means that the hair close to the body (near its roots) are black, and at the top (further away from the root) the hair is white -

Summary

We are not גורס 'על הלבן' לבן, if לבן refers to the skin (for we only need two long hairs), however if לבן refers to the (top of the) hair we can be גורס 'על הלבן'.

Thinking it over

If we are not גורס 'על הלבן' in the words of ר' יהודה, what is the מחלוקת between ר"מ and ר"י?

¹ The משנה there states, שירבה השחור (without adding על הלבן) אמר ר' יהודה עד שירבה השחור.

² See ד"ה שתי שערות who writes ארוכות.

³ According to the ר"ה it means that the hair is more black than white. Therefore, we can be גורס 'על הלבן', and it is not in conflict with מר עוקבא, for we are discussing the color of the hair only (not the skin).